

50 hektárové parcely vnímajú ako prvý krok, nie finálny stav 2

Online, polnoinfo.sk, 16. 1. 2023, 21:11

50 hektárové parcely vnímajú ako prvý krok, nie finálny stav [✉](#)

📅 16. 1. 2023, 21:11, Zdroj: polnoinfo.sk [✉](#), Autor: Juraj Huba, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové

slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 974 GRP: 0,02 OTS: 0,00 AVE: 217 Eur

date_range 16. januára 2023 chat visibility

account_box Juraj Huba - polnoinfo.sk

insert_photo archív polnoinfo.sk

Intenzifikácia poľnohospodárstva je podľa mnohých vedeckých výskumov jednou z hlavných príčin súčasného úbytku biodiverzity. Slovenská krajina je intenzifikovaná prakticky nepretržite od polovice 20. storočia a po našom vstupe do Európskej únie sa problémy v dôsledku nevhodne nastavených pravidiel Spoločnej poľnohospodárskej politiky prehlbovali. Uviedla to v stanovisku, ktoré zaslala portálu polnoinfo.sk, národná sekcia Európskej spoločnosti vedcov a odborníkov pre ochranu prírody (ESSENCE Slovakia). Vedci ďalej informujú, že náš strategický plán poskytuje prvé kroky k ozeleneniu krajiny a k zvráteniu úbytku biodiverzity.

ESSENCE Slovakia vznikla v roku 2018 po konferencii Ochrana prírody v praxi, ktorá sa konala v Nitre. Webová stránka organizácie informuje, že v zoskupení sú prítomní vedci z našich popredných inštitúcií ako sú Slovenská akadémia vied, Univerzita Komenského v Bratislave, **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** či Výskumný ústav vodného hospodárstva.

K slovenskému strategickému plánu sa vyjadrovala ESSENCE Slovakia v rámci pripomienkového konania v januári minulého roka.

„Po schválení legislatívnych dokumentov by sme radi vyzdvihli seriózný prístup, ktorý k ozeleňujúcim opatreniam zastalo ministerstvo pôdohospodárstva, vďaka čomu budú slovenské finálne pravidlá zrejme patriť k tým lepším. Určite k tomu prispela aj skutočnosť, že navrhované ozeleňujúce opatrenia neboli na poslednú chvíľu oslabené pod zámienkou vojny na Ukrajine či energetickej krízy tak, ako sa to stalo v niektorých iných štátoch,“ uviedli v stanovisku prírodovedci.

Celofarmová ekoschéma

Z konkrétnych opatrení strategického plánu hodnotí ESSENCE SK pozitívne preferenciu celofarmovej ekoschémy pred ekoschémy zameranými na podporu jednotlivých opatrení. Ešte v júli 2021 pritom ministerstvo pôdohospodárstva neplánovalo zaviesť celofarmový prístup, ale poľnohospodári mali mať k dispozícii viacero opatrení medzi ktorými si mali vyberať. Pri tejto možnosti reálne hrozilo, že alokácie medzi opatreniami nebudú správne odhadnuté a v niektorých oblastiach budú prostriedky chýbať a inde naopak nebudú vyčerpané.

„Zvolenie celofarmovej ekoschémy pred ekoschémy výberovými zlepší podmienky pre biodiverzitu na celej obhospodarovanej ploche,“ informujú vedci.

Na ekoschémy je v rokoch 2023 – 2027 vyčlenených 25 percent prostriedkov prvého piliera, čo tvorí 559 miliónov eur. Z toho približne 90 percent zdrojov smeruje na celofarmovú ekoschému a zvyšok na podporu pasenia hospodárskych zvierat.

Negatívom ekoschémy je podľa ESSENCE Slovakia, že z dôvodu dobrovoľnosti ich čerpania a obáv z dostatočného zapojenia poľnohospodárov, ministerstvo zvolilo minimalistický prístup v stanovení pravidiel.

„Napríklad v prípade zakladania a manažmentu biopásov dostali farmári takmer úplne voľnú ruku, pretože na nich môžu vysielať zmes dvoch druhov s podielom jedného z nich až 90 percent. Členovia našej iniciatívy pre ministerstvo pripravili odbornú metodiku, z ktorej však tie najpodstatnejšie časti, napríklad zloženie zmesi a termíny kosenia, do legislatívy zahrnuté neboli,“ informuje ESSENCE Slovakia.

Zavedené zmenšenie polí na maximálne 50 hektárov pomocou 12 metrov širokých biopásov vedci vnímajú ako prvý dôležitý krok, no nie finálny stav. Dôvodom je, že stanovená maximálna veľkosť poľa sa okrem toho neblíži k slovenskému alebo európskemu priemeru. ESSENCE Slovakia informuje, že priemerná slovenská parcela dosahuje dvanásť hektárov a európska štyri hektáre.

Získať výnimku z povinnosti odstraňovať nedopasky

„Podobne v prípade trvalých trávnych porastov očakávame, že odloženie kosenia na desiatich percentách plochy lúk podľa uváženia farmára zatiaľ nebude viesť k vytváraniu dostatočne heterogénnej štruktúry krajiny. Vhodnejším riešením by bolo plošné zavedenie mozaikového kosenia, ktoré preukázateľne prospieva širokému spektru organizmov,“ informuje ESSENCE Slovakia.

V prípade pasenia uvádzajú potrebu vytvorenia jednoduchých a funkčných nástrojov, ako regulovať intenzitu pasvy, ale aj získať výnimku z povinnosti odstraňovať nedopasky či tolerovať prítomnosť krovín a drevín na TTP.

„Aj napriek kritike niektorých prvkov spoločnej agropolitiky vnímame jej celkové smerovanie pozitívne a myslíme si, že po dlhých rokoch jednosmernej intenzifikácie poľnohospodárstva je konečne prvým správnym krokom k ozeleneniu poľnohospodárskej krajiny. K zvráteniu

súčasného úbytku biodiverzity však budú potrebné ešte mnohé ďalšie a preto veríme, že ministerstvo pôdohospodárstva bude pokračovať v nastolenom trende. Takisto dúfame, že farmári pristúpia v rámci svojich možností k zavádzaniu ozeleňujúcich opatrení zodpovedne a pochopia, že nie sú nástrojom na likvidáciu poľnohospodárstva, ale naopak nevyhnutným prvkom pre trvalo udržateľný rozvoj tohto odvetvia,“ uzatvára ESSENCE Slovakia.

Spolufinancovaný Európskou úniou

Tento projekt bol financovaný za podpory Európskej komisie. Tieto výstupy vyjadrujú len názory autora a sú jeho výhradnou zodpovednosťou. Európska komisia nenesie žiadnu zodpovednosť za používanie informácií, ktoré sú v nich obsiahnuté.

Partner projektu:

Autor článku: Juraj Huba - polnoinfo.sk

Zdroj obrázku: [archív polnoinfo.sk](http://archiv.polnoinfo.sk)

Zdieľať článok na Facebook Doteraz zdieľal jeden poľnohospodár Pridať k článku komentár Článok zatiaľ nebol komentovaný. Buďte prvý.

Odber nových článkov na e-mail

Máte záujem stať sa pravidelným odoberateľom článkov z portálu polnoinfo.sk? Už 1691 čitateľov od nás dostáva čerstvé informácie priamo na email každé ráno. Nečakajte a pridajte sa k nim aj vy.

Autor: Juraj Huba